

Bøger, der staa paa de inderste Reoler. Man maa derfor navnlig tage Bøger frem paa det Sted, hvor man omtrent ved, at Bøgerne skulle staa, saa maa man gaa ud paa et mere lyst Sted i Stuen for at læse Titlen paa den Bog, man skal have frem, derefter maa man sætte det hele tilbage igen, og saa maa man endelig transportere Bogen videre. Der kan endvidere ikke opvarmes noget Sted i disse store Sale. Et Opvarmingsapparat kan paa Grund af Bygningens hele Bestaaffenhed ikke anbringes, og om Vinteren kan der derfor være indtil 10 Graders Frost i de store Biblioteksale. Særlig hen ad Foraaret, hvor det begynder at tø uden for, medens Frosten holder sig inde i disse store Sale, skal Opholdet der være ganske ulideligt. Det er allerede fremhævet, hvorledes den nederste Etage og Tværbygningen lide i høj Grad af en Fugtighed, der nedbryder selve Bogsamlingen. En Elevator kan ikke anbringes mellem de forskellige Sale — derved kunde man jo tænke sig at fremskynde Ekspeditionen noget — men det er ogsaa udelukket. I de store Sale er der kun en Indgang for hver Ende af Salen, og naar den store Sal er 225 Fod lang, saa vil enhver kunne sige sig selv, hvorledes denne Vandren frem og tilbage i de store Sale, naar en Bog skal hentes, ogsaa i høj Grad forlænger Ventetiden. Under alle disse Forhold er det jo ganske klart, at det har stor Betydning at saa Biblioteket anderledes indrettet. Den Plan, som foreligger i Ministeriets Forslag, frembyder vistnok en Bygning, der i alle væsentlige Henseender, hvad Indretningen angaar, hviler paa de nyeste og bedste Undersøgelser om, hvorledes Biblioteker bør være indrettede. Den er jo bygget paa Tanken om, at Biblioteket skal kunne udvide sig, og hvor farligt det er at se bort fra dette Hensyn, se vi jo f. Eks. paa det forrige Bibliotek, som Staten opførte, Universitetsbiblioteket, der allerede nu er ganske forældet, blandt andet netop af den Grund, at al Mulighed for Udvikling er affaaren — Biblioteket var fyldt ikke mange Aar efter, at det overhovedet toges i Brug. Det, som er Princippet i nyere Tidens Indretning af Biblioteker, er, at Bøgerne skulle staa samlete for at spare Plads, og at der skal være korte Afstande for at spare Tid. Spare Plads og spare Tid, det er de to Løsener, som gælde overalt. Derfor har denne Plan ogsaa affaftet Gallerier, har laabe Etager, hvor Stiger ikke ere nødvendige som under de nuværende Forhold, Forhold, som i Udlandet af og til have medført Ulykkestilfælde. En berømt

tyst Biblioteksmand, der har store Fortjenester af at have udviklet det, man kalder Biblioteksvidenskaben, Ebert, slog sig netop ihjel under sin Embedsvirksomhed ved at falde ned fra en saadan Stige. Der bør være høj Sidebelysning, ikke blot Ovenlys — ogsaa det er gennemført i nuværende Plan. Og i det væsentlige er ogsaa, som det er fremhævet af den foregaaende ærede Taler, Forvaltningsrummene, Udoansrummene og Læsesalene omgivne af Bogsalene, en Fordring, som er gennemført i de nyere europæiske Biblioteker, som man har, f. Eks. baade i Stockholm og Christiania. For saa vidt tror jeg ikke, der med Villighed kan indvindes noget imod Planen til Indretningen af Biblioteket, men selvfølgelig er det en Sag, der alligevel maa være Genstand for nærmere Overvejelse.

Der staaer saa een Side af Sagen tilbage, og der forekommer det mig ikke at være saa utvivlsomt, at Spørgsmaalet allerede har faaet sin Besvarelse. Det er Bygningens Anbringelse, dens Plads og Beliggenhed. Det forekommer mig ikke, at man paa Forhaand kan sige, at den egentlig har faaet en central Beliggenhed ved at lægges nede omtrent ved Kongens Bryghus. Det er dog i en Udant af Byen og tilmed i en Udant af Byen, hvor man næppe kan tænke sig, at det Publikum er samlet, som særlig skal bruge et saadant Bibliotek. Og dernæst er der ved Beliggenheden et andet Spørgsmaal, til hvis Løsning jeg slet ikke ser noget som helst Bidrag i den foreliggende Betænkning. Det er Spørgsmaalet om, hvorvidt den Grund, paa hvilken der tænkes bygget, er af en saadan Bestaaffenhed, at det er forsvaret at lægge et Bibliotek der. Det vil jo der, ligesom det nuværende kongelige Bibliotek, komme til at ligge ved Vandet. Der klages over, at der er meget fugtigt i nederste Etage i det nuværende kongelige Bibliotek, der føres lignende Klager lige over for Prinsens Palæ og over for den underste Del af Thorvaldsens Museum. Sundhedsforholdene skulle alle de Steder være meget vanskelige. Alt det tyder paa, at der her er noget, man særlig maa tage Hensyn til og have afskrevet sig imod, inden man endelig vælger Pladsen. Men, som sagt, Lovforslaget og de Bemærkninger, der ledsage det, give slet ingen Vejledning i den Henseende, man kan overhovedet deraf slet ikke se, om det Spørgsmaal har været fremme. Og dog have vi paa dette Punkt Erfaringer, som kunne gøre en betænkelig. Og saa her er det Universitetsbiblioteket, der staaer som et skræmmende Eksempel. Det er ganske vist saa, at Universitetsbiblioteket er bygget paa